

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15499/2023
04.07.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Татјане Миљуш и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Михајло Поповић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво из Београда, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5893/22 од 12.01.2023. године, у седници одржаној 04.07.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5893/22 од 12.01.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5893/22 од 12.01.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 43533/21 од 02.06.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати: - по основу претрпљених физичких болова износ од 350.000,00 динара, - по основу претрпљеног страха износ од 400.000,00 динара, - по основу претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 500.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 02.06.2022. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се тужена обавезе да му на име претрпљених физичких болова, исплати преко досуђеног износа у ставу првом изреке од 350.000,00 динара, до траженог износа од 400.000,00 динара, односно за износ од још 50.000,000 динара, на име претрпљеног страха преко досуђеног износа у ставу првом изреке од 400.000,00 динара, до траженог износа од 450.000,00 динара, односно за износ од још 50.000,000 динара, као и на име претрпљених душевних болова због наружености износ од 200.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 02.06.2022. године па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена

да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 311.904,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5893/22 од 12.01.2023. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужене и потврђена првостепена пресуда, у ставовима првом и другом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке првостепене пресуде, тако што је обавезана тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 259.779,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. Закона о парничном поступку.

Тужилац је поднео одговор на ревизију, захтевајући накнаду за трошкове њеног састава.

Врховни суд је ревизију тужене размотрио применом члана 404. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон).

Одредбом члана 404. став 1. ЗПП прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе или потребе новог тумачења права (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, имајући у виду природу спора, садржину тражене правне заштите, начин пресуђења и дате разлоге о основаности тужбеног захтева, у овом случају нису испуњени услови за примену института посебне ревизије из члана 404. Закона о парничном поступку. Предмет тужбеног захтева је накнада нематеријалне штете за претрпљене физичке болове, страх, душевне болове због умањења животне активности и душевне болове због наружености услед повреда тужиоца, задобијених током боравка у прихватном центру КПЗ Сремска Митровица, где се налазио у статусу ратног заробљеника. Пресудом Вишег суда у Београду Одељења за ратне злочине СПК По2 1/15 од 18.02.2015. године, правноснажна 17.03.2015. године, оптужени ББ оглашен је кривим за кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ, учињено 27.02.1992. године у прихватном центру у КПЗ Сремска Митровица, на штету тужиоца као ратног заробљеника, кршењем правила из члана 3. став 1. тачке А и члану 13. и 17. став 4. Треће женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима из 1949. године, ратификоване од стране Народне скупштине ФНРЈ 1950. године, и противно члану 2. став 2. и члану 5. став 1. у вези члана 4. став 2. тачке А Допунског протокола Женевске конвенције из 1949. године о заштити жртава међународних оружаних сукоба од 08.06.1978. године. Не постоји потреба за разматрањем правног питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе. Врховни суд је оценио да су нижестепени судови према чињеницама

утврђеним у овој правној ствари донели одлуку у складу са правним схватањем израженим кроз одлуке Врховног суда и Врховног касационог суда. Нижестепене пресуде не одступају од досадашње праксе ни у погледу основа одговорности тужене и досуђених износа тужиоцу, као ни у погледу оцене приговора застарелости потраживања тужиоца. Ревизијом тужене оспорава се оцена доказа и утврђено чињенично стање, што у поступку по ревизији није дозвољено на основу члана 407. став 2. ЗПП. Поред тога, уз ревизију нису приложене пресуде у којима је другачије одлучивано о истоветним или сличним ситуацијама. Висина накнаде нематеријалне штете зависи од од утврђеног чињеничног стања и околности конкретнег случаја.

Из наведеног разлога, применом одредбе члана 404. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради накнаде нематеријалне штете поднета је 11.10.2019. године. Вредност предмета спора је 1.550.000,00 динара, а побијаним делом правноснажне пресуде тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати 1.250.000,00 динара.

Имајући у виду да се ради о имовинскоправном спору у коме се тужбени захтев односи на новчано потраживање, у коме побијана вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 40.000 евра према средњем курсу Народне банке Србије на дан преиначења тужбе, то је Врховни суд нашао да је ревизија недозвољена.

На основу члана 413. у вези члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Врховни суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију, с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**